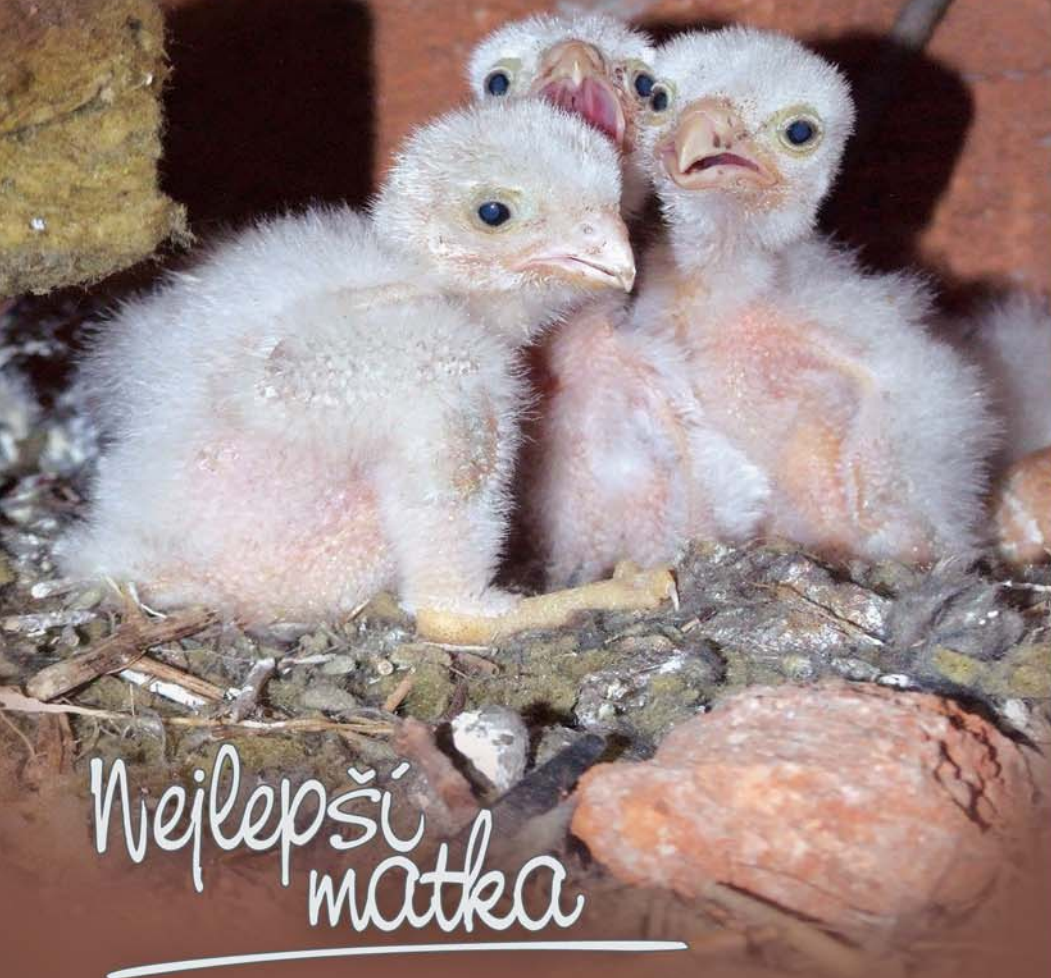

Zvířecí NEJ...

Nejlepší
matka

Dnešní vyprávění z říše zvířat bude patřit jedné konkrétní samičce poštolky obecné. To, co předvedla tato „máma“ zhruba týden starých mláďat, si totiž zaslouží velké uznání, třebaže víme, že její jednání bylo čistě pudové a není vhodné je nikterak polidšťovat či poměřovat s chováním matek člověčích.

Tenhle příběh se stal v červnu roku 2010. V té době byla z velké části bourána po požáru zničená sklárna v Heřmanově Huti v okrese Plzeň – sever. Demoliční četa, pohybující se v prostorách poškozené staré továrny, objevila v otvoru již téměř zbořené zdi hnízdící pár poštolky. V torzu zdi se mezi cihlami krčilo celkem pět ani ne týden starých mláďat. Lidé od firmy proto pohotově zavolali k nám do záchranné stanice a společně jsme začali

věc řešit. Bylo to 10. června, kolem 18. hodiny, kdy jsem dorazil na místo.

Záhy mě na plošině vyvezli k dutině ve zdi, kde poštolky hnízdily, a já spatřil nejdříve jen drobná mláďata. Až když jsem pro ně sáhl, z tmavého místa za rohem a cíhlou po mé ruce pařátem sekla dospělá poštolka. Nelenil jsem a pohotově ji v dutině chytil. Nebylo to nijak obtížné, neměla žádnou šanci. V té chvíli mi blesklo hlavou, že bych ji mohl alespoň okroužkovat. Strčil jsem ji

tedy do samostatného plátěného pytlíku a do druhého nastrkal pět malých mláďat.

Plošina sjela dolů, já poděkoval dělníkům za pomoc, zájem i zavolání a slíbil, že se o malé poštolky řádně postarám. Cestou k autu mě však napadlo, že by stálo za pokus převést k nám do stanice spolu s mláďaty i samici (matku). Přesněji řečeno, říkal jsem si, proč bych se měl s odchovem mláďat složitě piplat já, když jejich mámu mám chycenou, a ta je odchová

a připravím pro život mnohem lépe než já nebo kdokoliv jiný. Odvezl jsem ji proto na stanici také a cestou přemýšlel, jak to udělat, abych o mláďata nepřišel a zároveň zjistil, co bude dospělá poštołka ve voliére dělat.

Na stanici jsem dorazil už za šera, rychle jsem v jedné z menších voliér připravil náhradní hnízdní budku a nechal kolegyni Hanku nakrmit mláďata. Do budky jsem pak strčil dvě větší mláďata a k nim do voliéry pustil samici. Kolem mláďat jsem pohodil tři tmavší myši a čekal, co se bude dít. Zbývající tři mláďata jsem nechal přes noc v inkubátoru stranou, aby mi alespoň nějaká zůstala, kdyby náhodou samice mláďata nenakrmila a v novém prostředí je opustila. Druhý den jsem brzy ráno po rozednění spěchal na stanici s určitým strachem a napětím. O to více jsem byl potěšen, když samice vzorně stála u dvou mláďat v nové budce a porcovala jim myši. Mláďata měla pěkně nacpaná volata, a tak jsem samici ihned přistrčil i zbývající tři mladé z inkubátoru a přihodil další myši.

Pak už běželo vše jako na drátkách. Já se ujal role samce nosícího potravu a samice poštołky v pohodě a pořádku dokrmila a připravila na vypuštění všech pět svých mláďat. To vše trvalo jeden měsíc. Dne 11. července 2010 jsem pak celou rodinu přesunul z voliéry do naší vypouštěcí bedny. Tady jsem je nechal pár dní rozkoukat po krajině, a pak všechny poštołky, včetně jejich matky, okroužkované vypustil.

I přesto, že to všechno bylo jen silně pudové chování jedné poštołčí samičky, vysloužila si tato poštołka mezi našimi zvířecími pacienty titul nejlepší matky. Zdaleka ne každý živočišný druh má tak silný mateřský pud a takovéto výsledky. Nechci však čtenáře dojímat k slzám a vůbec není mým záměrem přisuzovat poštołkám jakési kladné lidské vlastnosti, právě naopak. V běžném životě mi podobné asociace

spíše vadí. Věřte, že kdyby se divoká zvěř chovala a přemýšlela jako dnešní člověk, dlouho by ve volné přírodě nepřežila.

Každopádně jsou poštołky mezi našimi pacienty řádu dravců nejčastějšími. Ročně jich přijmeme a ošetříme kolem 50 až 70, přičemž polovina jsou mláďata vypadlá z městských hnízd. Poštołky totiž velice rády hnízdí na budovách ve městě, a když pak ještě nezletlé mládě spadne dolů na frekventovaný chodník či rušnou komunikaci, většinou nemá šanci. Samozřejmě jiná situace je venku v přírodě či ve městě, kde je zeleň a v okolí hnízda vysoké stromy. Tady mají mladé nezkušené poštołky šanci se postupně rozlétat a není třeba je z lokality kamkoliv nosit. Proto také řešíme každý případ individuálně, a když už odchováme poštołky ve voliére, vždy tvoříme z těchto mláďat větší skupiny. Ideální je mít v takové skupině i poštołky starší, které svou přítomností a pobytem ve voliére postupně učí i malá mláďata trhat potravu a ovládat základní poštołčí návyky. Za třicet let naší praxe jsme tímto způsobem odchováli a vypustili přes pět set mladých poštołek a zpětná hlášení okroužkovaných mláďat dokazují, že tito ptáci nemají problém se následně vrátit a zapojit zpět do volné přírody. Samozřejmě, když je i v záchraně stanici živočichů odchová jejich vlastní matka, je vše ještě mnohem jistější a lepší pro všechny zúčastněné strany.

Na přiložených fotografiích máte zachycený celý průběh odchovu od vyndání mláďat z dutiny ve zdi, až po jejich přesun do vypouštěcí bedny.

■ Karel Makoň
DESOP Plzeň

